

De Stemming van 17 november 2019

De vragen die dit weekend zijn gesteld gaan over de besluitvorming van afgelopen woensdag rondom de stikstofproblematiek en het verlagen van de maximale snelheid, en de positie van Premier Rutte nu en na de volgende Tweede Kamerverkiezing. Het verslag bestaat uit twee delen. Het eerste deel bestaat uit de vragen die gesteld zijn uitgesplitst naar de huidige politieke voorkeur. Het tweede deel gaat in op de verzwakte electorale positie van de VVD en Rutte. Dat gaat in een sepeeraat rapport.

De peiling van vandaag laat zien dat de VVD inmiddels op 24 zetels staat (-2). De laagste score sinds mei van dit jaar. Daarnaast laat het zien dat FVD 2 zetels stijgt en inmiddels op 17 zetels staat. Het lijkt erop dat de dip van FVD en Baudet, ontstaan door het geschil met Otten, voor een groot deel onder het electoraat overwonnen is. In het voorjaar had de PVV vooral last van een sterke FVD, maar dat is nu duidelijk minder het geval!

Peiling Zetelverdeling Peil.nl

	zetels	TK2017	10-11 2019	17-11 2019	versch. t.o.v. Vorige week	Versch. t.o.v. TK2017
VVD	33	33	26	24	-2	-9
PvdA	9	9	20	20		11
PVV	20	20	18	18		-2
FVD	2	2	15	17	2	15
CDA	19	19	14	14		-5
D66	19	19	13	13		-6
GroenLinks	14	14	12	13	1	-1
SP	14	14	9	8	-1	-6
50PLUS	4	4	7	7		3
ChristenUnie	5	5	6	6		1
Partij voor de Dieren	5	5	4	4		-1
DENK	3	3	3	3		0
SGP	3	3	2	2		-1
Overige partijen			1	1		1
		150	150	150		
Coalitie		76	59	57	-2	-19

63% vindt dat er in Nederland maatregelen genomen moeten worden om de stikstofuitstoot te verlagen. FVD- en PVV- kiezers vinden dat in overgrote mate in niet.

Vindt u dat er maatregelen in Nederland genomen moeten worden om de stikstofuitstoot te verlagen?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Ja	63%	62%	70%	92%	99%	88%	97%	77%	16%	19%	52%
Nee	32%	31%	20%	7%	0%	9%	2%	14%	82%	77%	36%
Weet niet/geen antwoord	5%	7%	10%	1%	1%	3%	1%	9%	2%	4%	12%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Het oordeel over het verlagen van de maximale snelheid naar 100 km/uur is zeer verdeeld. Ongeveer 40% is positief en ongeveer 40% is negatief. Ook hier zien we grote verschillen naar politieke voorkeur. GroenLinks-, PvdA- en PvdD-kiezers zijn in overgrote mate positief. Kiezers van FVD- en PVV zijn in overgrote mate negatief. Bij de huidige VVD-kiezers zien we dat 39% negatief reageert op de beslissing.

Hoe beoordeelt u de maatregel om de maximale snelheid van 130 km/uur naar 100 km/uur te verlagen

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Positief	40%	32%	43%	57%	77%	64%	77%	46%	7%	12%	28%
Neutraal	20%	29%	22%	34%	10%	22%	13%	18%	10%	10%	37%
Negatief	39%	39%	35%	9%	12%	13%	9%	35%	83%	77%	35%
Weet niet/geen antwoord	1%	1%	0%	0%	1%	1%	1%	1%	0%	1%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

- zie volgende pagina

D66-kiezers vinden in grote mate dat er nog ingrijpende maatregelen moeten genomen worden om de stikstof te reduceren. Bij VVD- en CDA-kiezers wordt het meest gezegd dat er geen ingrijpende maatregelen meer genomen moeten worden.

Wat is uw opvatting ten aanzien van het nemen van verdere maatregelen om de stikstof te reduceren?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Het is niet nodig om (meer) maatregelen te nemen	29%	32%	18%	3%	1%	11%	1%	13%	73%	68%	32%
Er moeten nog wel maatregelen genomen worden, maar niet erg ingrijpend	31%	43%	50%	24%	12%	38%	14%	34%	21%	23%	43%
Er moeten nog ingrijpende maatregelen genomen worden	36%	22%	25%	72%	85%	50%	83%	46%	4%	8%	21%
Weet niet/geen antwoord	3%	3%	7%	1%	2%	1%	2%	7%	2%	1%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Het overgrote deel van D66-kiezers vindt dat de veestapel aanzienlijk gereduceerd moet worden (evenals de kiezers van GroenLinks, PvdA en PvdD). Maar dat is niet het geval bij de kiezers van coalitiepartners (CDA en VVD).

Eens met de stelling

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Veestapel moet aanzienlijk gereduceerd worden	43%	35%	24%	82%	85%	68%	84%	49%	10%	9%	32%
Zolang de stikstofuitstoot niet is gereduceerd moet er terughoudend opgetreden worden bij het geven van vergunningen voor de woningbouw	25%	15%	24%	36%	64%	27%	63%	33%	6%	12%	5%

- zie volgende pagina

Interessant is de vraag hoe men het vindt dat de VVD heeft ingestemd met de verlaging naar 100 km. per uur. Van de VVD-kiezers van dit moment reageert 30% negatief. Ook hier zien we bij de FVD- en PVV-kiezers hoge percentages die negatief reageren (dat betekent niet dat ze dan geen VVD meer stemmen. Op dat onderwerp wordt apart ingegaan op het andere rapport van vandaag).

Hoe beoordeelt u dat de VVD nu instemt met het verlagen van de maximum snelheid overdag naar 100 km per uur?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Positief	41%	48%	38%	61%	70%	65%	73%	43%	5%	7%	27%
Neutraal	16%	22%	23%	26%	12%	13%	15%	21%	4%	5%	32%
Negatief	41%	30%	34%	12%	15%	19%	11%	35%	90%	88%	37%
Weet niet/geen antwoord	2%	0%	5%	0%	3%	4%	1%	1%	1%	0%	4%
Totaal	100%	100%	100%	99%	100%	101%	100%	100%	100%	100%	100%

Ten slotte zijn er een viertal stellingen voorgelegd over Premier Rutte en de ontstane problematiek. Daaruit blijkt ook dat de positie van Premier Rutte niet zo sterk meer is. Alleen de huidige kiezers van de VVD staan in overgrote mate achter hem. (In het aparte rapport over VVD en Premier Rutte gaan we daar nog dieper op in.

Eens met de stelling

<i>Percentage eens</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Premier Rutte is zelf verantwoordelijk voor het feit dat de stikstofproblematiek al niet veel eerder is aangepakt	64%	16%	55%	63%	91%	86%	75%	80%	68%	74%	76%
Het is goed dat Premier Rutte zelf heeft gezegd dat het verlagen van de maximale snelheid naar 100 km/uur een rotmaatregel is	54%	86%	77%	48%	28%	47%	44%	43%	40%	46%	55%
Dit is de zoveelste keer dat Premier Rutte terugkomt op zijn eerdere beloften	67%	22%	59%	48%	74%	77%	64%	78%	92%	95%	97%
Veel van de problemen die er in Nederland zijn, lijken vooral door de politiek zelf veroorzaakt te zijn	75%	50%	66%	52%	81%	71%	81%	91%	95%	95%	97%